

Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 21. desember 2015 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 annet ledd.
Endret ved forskrifter 11 feb 2016 nr. 134, 15 mars 2016 nr. 284, 11 jan 2017 nr. 25, 5 juli 2018 nr. 1152, 19 des 2018 nr. 2149, 3 juni 2020 nr. 1133, 3 juni 2020 nr. 1133 (i kraft 31 des 2020), 26 mars 2021 nr. 1067, 16 mars 2022 nr. 423.

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriftens formål er å sikre at institusjonene tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning som er profesjonsrettet og basert på forsknings- og utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap. Utdanningen skal ha høy faglig kvalitet og skape helhet og sammenheng mellom fagstudier, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring. Utdanningen skal forholde seg til opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen.

Utdanningen skal kvalifisere til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske barn og ungdoms rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2. Læringsutbytte

Kandidaten skal etter fullført praktisk-pedagogisk utdanning ha følgende samlede læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående fagdidaktisk og pedagogisk kunnskap for relevante trinn
- har bred forståelse for skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og opplæringsløpet
- har inngående kunnskap om og evne til å holde seg oppdatert på gjeldende lov- og planverk for profesjonsutøvelsen
- har bred kunnskap om barne- og ungdomskultur og barns og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster
- har bred kunnskap om læringsstrategier, læringsarenaer og arbeidsmetoder generelt og særlig i respektive fag
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk.

Rammeplanutvalgets forslag 15. mars 2023, korrigeret av rammeplanutvalget 17. april 2023
Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning basert på forsknings- og utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap
- kan lede og legge til rette for undervisningsforløp som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, differensiere og tilpasse opplæring i samsvar med gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og egen faglige utvikling
- kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan formidle pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger på et avansert nivå
- innehar en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og fag- og utdanningspolitiske spørsmål
- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegers og skolens utvikling
- kan bygge relasjoner til elever og foresatte, og samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket.

§ 3. Struktur og innhold

Praktisk-pedagogisk utdanning skal kvalifiserer for undervisning. ~~Praktisk-pedagogisk utdanningen har et omfang på 60 studiepoeng og består av følgende komponenter:~~

- minst 60 dager praksis, veiledet, variert og vurdert
- 30 studiepoeng pedagogikk 30 studiepoeng
- 30 studiepoeng fagdidaktikk 30 studiepoeng
- ~~Minst 60 arbeidsdager praksisopplæring som inngår som en integrert del av pedagogikk og fagdidaktikk.~~

Fagdidaktikken skal knyttes til fag i studentens fagkrets som gir undervisningskompetanse.

Praksisopplæringen studiet skal bestå av minst 60 dager være veiledet, variert og vurdert og variert praksis. ~~I siste semester skal studentene ha en sammenhengende praksisperiode med særlig fokus på selvstendig opplæringsansvar.~~

~~Studentene skal ha p~~Praksisstudiet både på skal fordeles over begge semestrene og mellom grunn-skole og i videregående opplæring skole. ~~Studenter med fagbakgrunn i fellesfagene i videregående opplæring skal møte elever på ulike utdanningsprogrammer i løpet av praksisopplæringen.~~ For studenter med fagbakgrunn i utøvende kunsthøgskole kan inntil 50 prosent av praksis foregå i kulturskolene og inngå i kravet om 60 dager. Praksisstudiet skal være tilpasset studentenes fagvalg og bidra til at studentene utvikler evnen til å utforske, reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. Det skal være progresjon i praksisstudiet. Studenter som er tilsatt i skolen, bør ha minimum 50 prosent av praksis på annen skole enn egen arbeidsplass.

Institusjoner som tilbyr toårig påbygging til mastergrad i undervisningsfag i skolen, kan tilby praktisk- pedagogisk utdanning integrert i masterstudiet over minst tre år. For å få utferdiget vitnemål for fullført praktisk-pedagogisk utdanning, må masterutdanningen være bestått.

Institusjoner som tilbyr bachelorutdanninger i utøvende og skapende kunsthøgskole i finansieringskategori A eller B, kan tilby praktisk-pedagogisk utdanning integrert i studiet over minst fire år. For å få utferdiget vitnemål for fullført praktisk-pedagogisk utdanning, må bachelorutdanningen være bestått.

§ 4. Nasjonale retningslinjer, kjennetegn og programplan og studieplan

Det er utarbeidet nasjonale retningslinjer for praktisk-pedagogisk utdanning og indikatorer for hva som kjennetegner praktisk-pedagogisk utdanning av høy kvalitet. Med utgangspunkt i forskriften og nasjonale retningslinjer skal den enkelte institusjon utarbeide programplan studieplaner for praktisk-pedagogisk utdanning med som beskriver hvordan institusjonen legger til rette for en integrert utdanning med helhet og sammenheng. Studieplanen skal inneholde bestemmelser om faglig innhold, herunder inkluderte samiske emner og tverrfaglighet, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. ~~Program~~Studieplanen skal vedtas i av institusjonens styre.

§ 5. Fritaksbestemmelser

Eksamen eller prøve som ikke er basert på rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak må omfatte praksisopplæring.

§ 6. Opptak

For å bli tatt opp til praktisk-pedagogisk utdanning, må søker ha

- en mastergrad som inneholder minst ett relevant fag som gir kompetanse til å undervise, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova kapittel 14, eller

- en bachelorgrad i utøvende eller skapende kunstfag i finansieringskategori A eller B, med minimum 180 studiepoeng i kunstfaget, eller
- en bachelorgrad med inntil tre fag som gir kompetanse til å undervise i praktiske og/eller estetiske fag i grunnskolen. Ett av fagene kan erstattes av drama/teaterfag. Det må inngå fordypning på minst 120 studiepoeng i ett fag. Øvrige fag må ha et omfang på minst 30 studiepoeng. Det stilles krav om gjennomsnittskarakter C eller bedre fra bachelorgraden, eller
- en bachelorgrad i tegnspråk og tolkning (døvetolkutdanning), med minst 80 studiepoeng i tegnspråk. Det stilles krav om gjennomsnittskarakter C eller bedre fra bachelorgraden.

Institusjonene kan i forbindelse med opptak til studier med oppstart høsten 2020, høsten 2021 og høsten 2022 gi studenter betinget opptak til praktisk-pedagogisk utdanning. Betinget opptak forutsetter at manglende eksamener, inkludert masteroppgaven, avlegges innen henholdsvis utgangen av høstsemesteret 2020, 2021 eller 2022. Forsinkelsene må skyldes utbruddet av covid-19, og søkeren må ha vært meldt til vurdering henholdsvis våren 2020, våren 2021 eller våren 2022.

Institusjoner som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning integrert i påbygging til mastergrad jf. forskriften § 3, kan ta opp studiesøkere som tilfredsstillers krav for opptak til mastergraden, til det integrerte løpet.

Institusjoner som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning integrert i bachelorutdanning i utøvende eller skapende kunstfag, jf. forskriften § 3, kan ta opp studiesøkere som tilfredsstillers krav for opptak til bachelorgraden, til det integrerte løpet.

For søker som har en bachelorgrad i praktiske og estetiske fag etter første ledd, tredje strekpunkt, kan det gis opptak til praktisk-pedagogisk utdanning siste gang til studier med oppstart våren 2025.

§ 7. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks. § 6 om opptak trer i kraft for studenter som tas opp fra og med høstsemesteret 2019.

Studenter som følger forskrift 13. desember 2005 nr. 1454 til rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, har rett til å avlegge eksamen etter denne inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunkt oppheves forskrift 13. desember 2005 nr. 1454 til rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning.